

(๒๑)

คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมາภไชยพระมหาภักษติย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๔๔-๔๕/๒๕๕๔

เรื่องพิจารณาที่ ๓๑/๒๕๕๒

เรื่องพิจารณาที่ ๓๕/๒๕๕๒

วันที่ ๑๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔

เรื่อง ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ มาตรา ๒๑๕ และมาตรา ๒๑๖ ขัดหรือแย้งต่อ
รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๕
และมาตรา ๖๓ หรือไม่

ศาลจังหวัดพัทยาส่งคำโต้แย้งของจำเลย รวม ๒ คำร้อง เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา
วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๑ ข้อเท็จจริงตาม
คำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ดังนี้

คำร้องที่หนึ่ง (เรื่องพิจารณาที่ ๓๑/๒๕๕๒) พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการจังหวัดพัทยา
เป็นโจทก์ ฟ้องนายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง นายนพพร นามเชียงໄต้ พันตำรวจโท ไวยจน์ อกรณ์รัตน์
และนายสมัญชม พรมภา เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดพัทยา ในคดีอาญาหมายเลขคดีที่ ๓๕๓๗/๒๕๕๒
ฐานความผิดร่วมกันขัดคำสั่งเจ้าพนักงานซึ่งสั่งให้เลิกการม้วสุม ร่วมกันเดินขบวนและกระทำด้วย
ประการใด ๆ ในลักษณะที่เป็นการกีดขวางการจราจร ร่วมกันกระทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยว่า
หรือวิธีอื่นใดอันมิใช่เป็นการกระทำภายในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญ นิ่งเพื่อแสดงความคิดเห็น
หรือติชมโดยสุจริต เพื่อให้เกิดความปั่นป่วนหรือกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชน ถึงขนาดที่จะก่อ

ความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักร และเพื่อให้ประชาชนล่วงละเมิดกฎหมายแห่งคืน มัวสูนกันตั้งแต่สิบคนขึ้นไปให้เกิดการวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง โดยเป็นหัวหน้า เป็นผู้มีหน้าที่สั่งการในการกระทำความผิดนั้น ร่วมกันบุกรุกและทำให้เสียทรัพย์ และขอให้พิจารณาพิพากษางานโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ มาตรา ๕๑ มาตรา ๑๖ มาตรา ๒๑๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๓๕๙ มาตรา ๓๖๒ มาตรา ๓๖๔ มาตรา ๓๖๕ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๔ พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๑๐๙ มาตรา ๑๑๕ มาตรา ๑๔๙ และพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘

จำเลยให้การปฏิเสธ และจำเลยที่ ๓ ยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดพัทยา โต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๖ มาตรา ๒๑๕ และมาตรา ๒๖ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ สรุปคำโต้แย้งได้ว่า เหตุที่จำเลยที่ ๓ ถูกฟ้องเป็นคดีนี้ สืบเนื่องมาจาก การชุมนุมของคนเสื้อแดงที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ในระหว่างวันที่ ๑๐-๑๑ เมษายน ๒๕๕๒ ซึ่งการกระทำการของจำเลยที่ ๓ เป็นการใช้โทรศัพท์ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญอันเป็นการแสดงออกของประชาชนในระบบประชาธิปไตยซึ่งกระทำกันในหลายประเทศทั่วโลกและเป็นการใช้โทรศัพท์ตามรัฐธรรมนูญในการร่วมชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาชญากรรม ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓ แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐกลับฟ้องจำเลยที่ ๓ และประชาชนว่ากระทำการมัวสูนอันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖ จึงเป็นการนำบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาใช้บังคับแก่จำเลยที่ ๓ นอกจากนี้ การแสดงความคิดเห็นในการชุมนุมนั้น เป็นเสรีภาพของบุคคลที่จะแสดงความคิดเห็นได้ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๕ และในการปราศรัยระหว่างการชุมนุมแสดงความคิดเห็นตามวัตถุประสงค์ แห่งการชุมนุมย่อมเป็นการแสดงความคิดเห็นหรือติชม โดยสุจริตและอยู่ในความมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญที่รับรองและให้ความคุ้มครองเสรีภาพของบุคคลในการแสดงความคิดเห็น ดังนั้น การจะนำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๖ มาใช้บังคับแก่จำเลยที่ ๓ จึงไม่อาจกระทำได้ เพราะเป็นบทบัญญัติที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๖๓ จึงขอให้สั่งคำโต้แย้งของจำเลยที่ ๓ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖

และมาตรา ๒๑๖ ขัดหรือແย້ງຕ່ອຮູບຮຽນນຸ້ມ ມາດຮາ ๖๓ ແລະປະນະວລກຖາມຍາອາຫຼາ ມາດຮາ ๑๑๖
ຂັດหรือແຍ້ງຕ່ອຮູບຮຽນນຸ້ມ ມາດຮາ ๔๕ ແລະມາດຮາ ๖๓

ກໍາຮ່ອງທີ່ສອງ (ເຮື່ອງພິຈານາທີ່ ๓๕/๒๕๕๒) ພັນການອັກການ ສໍານັກການອັກການຈັງຫວັດພັກຍາ
ເປັນໂຈກກໍ ພຶອງນາງສາວຈົດກາ ທັນທັດຊັຍ ນາງສາວສໍາຮາວຍ ແສງປະກາ ແລະນາງສາວເສາວລັກຢັ້ງ
ສານວິທີຍີ ເປັນຈຳເລີຍ ຕ່ອຄາລັງຫວັດພັກຍາ ໃນຄີດອາຫຼາມຍາເລີບດຳທີ່ ๓๒๓๒/๒๕๕๒ ສູ່ານຄວາມພິດ
ຮ່ວມກັນມ້ວ່າສຸນຕັ້ງແຕ່ສົບຄນບື້ນໄປ ໃໃໝ່ກໍາລັງປະຫຼຸມຮ້າຍ ຫຼູ່ເໜູ້ວ່າຈະໃໝ່ກໍາລັງປະຫຼຸມຮ້າຍ ກະທຳການໄທ້ກີດ
ກາງວຸ່ນວາຍຂຶ້ນໃນບ້ານເມືອງ ໂດຍເປັນຫວັນນໍາໃນການມ້ວ່າສຸນແລະເປັນແກນນຳຜູ້ມີໜ້າທີ່ສ່ົ່ງການປຸກຮະຄມ
ໃນກາງກະທຳການພິດນີ້ ກາງກະທຳການຈຳເລີຍທັງສານ ຈຶ່ງເປັນກາງກະທຳການພິດຕາມປະນະວລກຖາມຍາ
ອາຫຼາ ມາດຮາ ๘๓ ແລະມາດຮາ ๒๑๕ ຂອໃຫ້ພິຈານາພິພາກຍາລົງໂທຢ່າງເລີຍຕາມກູ້ານຍາ

ຈຳເລີຍທັງສານໄທ້ການປຸກຮົງ ແລະໂຕແຍ້ງວ່າຈຳເລີຍທັງສານໃຊ້ສິທີຕາມຮູບຮຽນນຸ້ມ ມາດຮາ ๖๓
ອັນເປັນສິທີເກີຍກັບການຊຸມນຸ່ມ ແລະເປັນການຊຸມນຸ່ມໂດຍສົງນະປາສາກອາວຸ່ງ ຕາມຮູບຮຽນນຸ້ມ
ມາດຮາ ๖๕ ຜົ່ງບໍ່ມີຜົດໄຫ້ບຸກຄລຍ່ອມມີສິທີຕ່ອດຕ້ານໂດຍສັນຕິວິທີຈຶ່ງກາງກະທຳໄດ້ ຈຶ່ງເປັນໄປເພື່ອໄທ້ໄດ້ນາ
ຈຶ່ງອໍານາຈໃນການປົກຄອງປະເທດໂດຍວິທີການຈຶ່ງມີໄດ້ເປັນໄປຕາມວິທີທາງທີ່ບໍ່ມີຜົດໄວ້ໃນຮູບຮຽນນຸ້ມນີ້
ດັ່ງນັ້ນ ປະນະວລກຖາມຍາອາຫຼາ ມາດຮາ ๒๑๕ ຈຶ່ງເປັນກຣັນຕົ້ນດ້ວຍຮູບຮຽນນຸ້ມ ມາດຮາ ๖ ໄນອ່າງ
ໃຊ້ບັນກັບໄດ້ ເພຣະຂັດຫຼືແຍ້ງຕ່ອຮູບຮຽນນຸ້ມ ມາດຮາ ๒๖ ມາດຮາ ๒๗ ມາດຮາ ๒๘ ມາດຮາ ๒๙
ມາດຮາ ๓๕ ແລະມາດຮາ ๖๓ ຈຶ່ງຂອໃຫ້ສ່ົ່ງຄໍາໂຕແຍ້ງຂອງຈຳເລີຍທັງສານໄທ້ຄາລຮູບຮຽນນຸ້ມພິຈານາວິນິຈິລຍ

ຄາລັງຫວັດພັກຍາເහັນວ່າ ຂໍໂຕແຍ້ງຂອງຈຳເລີຍທັງສອງຄໍາຮ່ອງ ເປັນກຣັນຕົ້ນຮູບຮຽນນຸ້ມ
ມາດຮາ ๒๑๑ ແລະໄໜ່ປາກູ້ວ່າມີກຳວິນິຈິລຍຂອງຄາລຮູບຮຽນນຸ້ມໃນປະເທັນນີ້ ຈຶ່ງສ່ົ່ງໄທ້ຄາລຮູບຮຽນນຸ້ມ
ພິຈານາວິນິຈິລຍ

ປະເທັນທີ່ຄາລຮູບຮຽນນຸ້ມຕ້ອງພິຈານາເບື້ອງທີ່ນີ້ວ່າ ຄາລຮູບຮຽນນຸ້ມມີອໍານາຈຮັບຄໍາຮ່ອງທັງສອງ
ຄໍາຮ່ອງນີ້ໄວ້ພິຈານາວິນິຈິລຍຕາມຮູບຮຽນນຸ້ມ ມາດຮາ ๒๑๑ ວຣຄ໌ທັນ ບໍ່ໄວ້ໄໜ່ ເຫັນວ່າ ຕາມຄໍາຮ່ອງທັງສອງ
ມີປະເທັນໂຕແຍ້ງວ່າ ປະນະວລກຖາມຍາອາຫຼາ ມາດຮາ ๑๑๖ ມາດຮາ ๒๑๕ ແລະມາດຮາ ๒๑๖ ຊັດຫຼືແຍ້ງຕ່ອ
ຮູບຮຽນນຸ້ມ ມາດຮາ ๒๖ ມາදຮາ ๒๗ ມາດຮາ ๒๘ ມາດຮາ ๒๙ ມາດຮາ ๓๕ ມາດຮາ ๔๕ ແລະມາດຮາ ๖๓
ຫຼືແຍ້ງໄໜ່ ແລະຍັງໄໜ່ມີກຳວິນິຈິລຍຂອງຄາລຮູບຮຽນນຸ້ມເກີຍກັນບໍ່ມີຜົດໃນກ່ອນ ກຣັນຈຶ່ງຕົ້ນດ້ວຍ
ຮູບຮຽນນຸ້ມ ມາດຮາ ๒๑๑ ວຣຄ໌ທັນ ປະກອບຂໍ້ກໍາຫັດຄາລຮູບຮຽນນຸ້ມວ່າດ້ວຍວິທີພິຈານາແລກກາງທຳ

คำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๗ (๓) ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งรับคำร้องทั้งสองคำร้องไว้พิจารณา
วินิจฉัยโดยให้รวมพิจารณาและวินิจฉัยไปในคราวเดียวกัน

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาในวินิจฉัยคือ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๖
มาตรา ๒๑๕ และมาตรา ๒๑๖ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘
มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๖๓ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙
เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ส่วนที่ ๑ บททั่วไป โดยมาตรา ๒๖
เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงสักดิ์ศรีความเป็น
มนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๗ เป็นบทบัญญัติรับรองสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้
โดยชัดแจ้ง โดยปริยาย หรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ให้ได้รับความคุ้มครองและผูกพัน
รัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล รวมทั้งองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานของรัฐ โดยตรงในการตรา
กฎหมาย การใช้บังคับกฎหมาย และการตีความกฎหมาย ทั้งนี้ บทบัญญัติตามมาตรา ๒๗ มิได้มีข้อความใด
ที่รับรองสิทธิและเสรีภาพในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ เนื่องจากสิทธิและเสรีภาพที่เป็นเรื่องเฉพาะ
มิบัญญัติอยู่ในมาตราอื่นของรัฐธรรมนูญแล้ว จึงไม่อาจอ้างหรือโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใด
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ ได้

มาตรา ๒๘ เป็นบทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองสักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การใช้สิทธิและ
เสรีภาพของบุคคลเท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ
หรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน และคุ้มครองบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสียหายที่รัฐธรรมนูญ
รับรองไว้ สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้
และบุคคลสามารถใช้สิทธิทางศาลเพื่อบังคับให้รัฐต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติในหมวดนี้ได้โดยตรง
หากการใช้สิทธิและเสรีภาพในเรื่องใดมิถูกหมายบัญญัติรายละเอียดแห่งการใช้สิทธิและเสรีภาพตามที่
รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้แล้ว ให้การใช้สิทธิและเสรีภาพในเรื่องนั้นเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ
นอกจากนี้ยังรับรองให้บุคคลมีสิทธิได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือจากรัฐ ในการใช้สิทธิ
ตามความในหมวดนี้

- ๕ -

มาตรา ๒๕ เป็นบทบัญญัติที่คุ้มครองและรับรองว่าการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อ การที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น และการจำกัดสิทธิและเสรีภาพจะกระทบกระเทือน สาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นๆได้ โดยกฎหมายดังกล่าวต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป มิได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งต้องระบุ บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ส่วนที่ ๔ สิทธิในการบวนการยุติธรรม ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหักกว่าโทษที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้ ในคดีอาญาต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุด แสดงว่าบุคคลได้ได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมอเมื่อเป็นผู้กระทำความผิดมิได้

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๕ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ส่วนที่ ๗ เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่รับรอง ให้บุคคลมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อ ความหมายโดยวิธีอื่น การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่ง กฎหมาย เฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ เกียรติยศ ชื่อเสียง สิทธิ ในครอบครัวหรือความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี ของประชาชน หรือเพื่อป้องกันหรือระงับความเดื่องธรรมทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชน

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ส่วนที่ ๑๑ เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่รับรองเสรีภาพของบุคคลในการ ชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะในกรณีการชุมนุมสาธารณะ และเพื่อคุ้มครองความสงบของ ประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในระหว่างเวลาที่ประเทศไทยอยู่ในภาวะ สงคราม หรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก

สำหรับประมวลกฎหมายอาญาเป็นบทบัญญัติกำหนดเกี่ยวกับลักษณะการกระทำที่เป็นความผิด และโทษอันเป็นความรับผิดทางอาญา โดยมาตรา ๑๖ เป็นบทบัญญัติความผิดลักษณะ ๑ ว่าด้วย ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร ซึ่งบัญญัติว่า ผู้ใดกระทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยวาจา หนังสือหรือวิธีอื่นใดอันมิใช่เป็นการกระทำภายในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญ หรือมิใช่เพื่อแสดง ความคิดเห็นหรือติชมโดยสุจริต (๑) เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดินหรือรัฐบาล โดยใช้กำลังข่มใจหรือใช้กำลังประทุยร้าย (๒) เพื่อให้เกิดความปั่นป่วนหรือกระด้างกระเดื่องในหมู่ ประชาชนถึงขนาดที่จะก่อความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักร หรือ (๓) เพื่อให้ประชาชนล่วงละเมิด กฎหมายแผ่นดิน ผู้นั้นมีความผิดและต้องรับโทษ ส่วนมาตรา ๒๑๕ และมาตรา ๒๑๖ เป็นบทบัญญัติ ความผิดลักษณะ ๕ ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน โดยมาตรา ๒๑๕ บัญญัติว่า ผู้ใดมัวสุนกันตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ใช้กำลังประทุยร้าย ขู่เขยญว่าจะใช้กำลังประทุยร้าย หรือกระทำการ อย่างหนึ่งอย่างใดให้เกิดการวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง ผู้นั้นมีความผิดและต้องรับโทษ ถ้าผู้กระทำ ความผิดคนหนึ่งคนใดมีอาวุธ บรรดาผู้ที่กระทำการผิดต้องรับโทษหนักขึ้น และถ้าผู้กระทำผิดเป็น หัวหน้า หรือเป็นผู้มีหน้าที่สั่งการในการกระทำความผิดนั้นยิ่งต้องรับโทษที่หนักขึ้น และมาตรา ๒๑๖ บัญญัติว่า เมื่อเจ้าพนักงานสั่งผู้ที่มัวสุนเพื่อกระทำการผิดตามมาตรา ๒๑๕ ให้เลิกไป ผู้ใดไม่เลิก ผู้นั้นมีความผิดและต้องรับโทษ

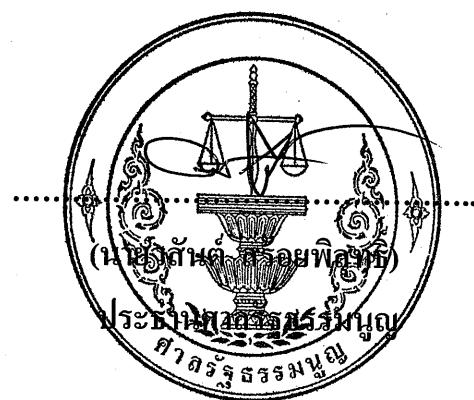
เห็นว่า บทบัญญัติทั้งสามมาตราเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับอยู่ในขณะที่มีการกระทำอันเป็น ภัยร้ายแห่งคดีนี้ มิใช่กฎหมายที่ย้อนหลังให้ต้องผิดหรือให้ต้องรับโทษทางอาญาแก่บุคคล มิได้เป็น บทสั้นนิยฐานความผิดทางอาญาไว้ล่วงหน้าว่าบุคคลนั้นได้กระทำการผิดหรือเป็นการปฏิบัติต่อนบุคคล เสมือนเป็นผู้กระทำการผิดก่อนที่จะมีคำพิพากษาถึงที่สุด จึงไม่จัดให้แยกต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ อีกทั้งเป็นการจำกัดขอบเขตการใช้เสรีภาพโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๕ วรรคสอง บัญญัติให้กระทำໄได้ กล่าวคือ เพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ และเพื่อรักษาความ สงบเรียบร้อยหรือศิลธรรมอันดีของประชาชน ทั้งเป็นไปตามความจำเป็นและมิได้กระทบกระเทือนต่อ สาธารณะสำคัญของสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๖ มาตรา ๒๑๕ และมาตรา ๒๑๖ จึงเป็นบทบัญญัติตามเงื่อนไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ กล่าวคือ เป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เนื่องจากการที่

- ๗ -

รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และได้เพียงเท่าที่จำเป็น อีกทั้งเป็นบทบัญญัติที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะจง ไม่กระทบกระทั่งต่อสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ และมิได้เป็นการจำกัด เศรีภาพของบุคคลในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓ ไม่ใช่ เป็นเรื่องการใช้อำนาจขององค์กรโดยไม่คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติ แห่งรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๒๖ ไม่ได้ทำให้บุคคลไม่สามารถอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือใช้สิทธิ และเสรีภาพของตน และไม่ได้ทำให้บุคคลซึ่งถูก滥เมิดสิทธิหรือเสียหายที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ ไม่สามารถยกบทบัญญัติเพื่อใช้สิทธิทางศาล ตามมาตรา ๒๘ ดังนั้น ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐๕ และมาตรา ๒๑๖ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๖๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐๕ และมาตรา ๒๑๖ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๖๓

- ๙ -

(คำวินิจฉัยที่ ๔๔-๔๕/๒๕๕๔)

เจต ธรรม

๑๖๒

(นายจรัส ภักดีชนาคุณ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจรัส อินทาร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

พีระ พานิช
(นายเฉลิมพล ใจอุรุ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ชาติ ชาลวะ
(นายชัช ชาลวะ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นัน พานิช
(นายนุรักษ์ นาประณีต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

บุญ ส่ง กลับป่า
(นายบุญส่ง กลับป่า)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

สุพจน์ ไชยนุกต์
(นายสุพจน์ ไชยนุกต์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

อุดมศักดิ์ นิติมนตรี
(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ